

більшала і зростала, і слухачі так були задоволені з нього, що багато, особливо жінок, навмисне оселило ся поблизу Вифлезмської каплиці. На щастя його в Прагу прислано було нового архієпископа, ще не старого, на призивіне Збішека. Новий сей архієпископ дуже мало розумів ся в богословських справах, а був добрим воєвою. Мечем він орудував краще, як хрестом, і говорили про нього шуткуючи, що до азбуки він узяв ся тільки тоді, як призначено його архієпископом. Збішек був добрий до Гуса. Він наложив на нього дуже важний обов'язок — говорити казання духовенству, просив, крім того, сповіщати його про всякий пелад в духовному життю, який він тільки зазиримить.

Тепер Гус став виступати ще сміливіше. Слава його так зросла, що навіть вороги з повагою про нього говорили. Він жив життям святого: морив себе постами та постами без сну, поводив ся бездоганно; про власну користь він мало думав і нічого не брав за треби, а також не приймав жадних подарунків та приносин. Він наче не знав втоми: по всяк час розважав людей, говорив казання і писав. В казаннях і промовах своїх не милував духовних осіб; трапляло ся, що ганьбив і свого покровителя архієпископа, коли було за що.

Карав словами він жорстоко і немилосердно. Він говорив, що духовенство високо занадто ставить себе проти людей, ганяєть ся за тим, щоб на вищій ступінь зійти ся; що воно користолюбне і зажерливе. В промовах він не чінав зовсім віри, — він тільки говорив, що віра мусить неодмінно йти поруч з ділом. "Даремно думають, — говорив Гус в одному казанні, — що скоріше можна заслужити розгрішення гріхів, ставлячи церкви, ніж як помагати бідним... Краще дати шага на Боже діло за життя, а-ніж лишити в духовниці священикам стільки золота, що їм можна було-б засипати провалля між небом та землею".

Тяжко ганьбив Гус духовенство за одлучення людей від церкви, без міри і без потреби, і радив йому попередь відлучити самих себе від гріхів та поганих вчинків. Поставало ся від нього і тим, що продавати індульгенції, та хижим ченцям, які "з дозволу, чи без дозволу, обявляють якісь нечувані празники, вигадують чуда, грабують бідний люд і руйнують церкву Христову". На здогад папи та старшого духовенства він говорив: "Христос заборонив своїм ученикам всяку мирянську власть; але слова його забуто з того часу, як імператор Константин дав папі царство... Багатство отруїло і зіпсувало церкву. Звідки пішли війни, відлучення, сварки між папами та єпископами? Собаки гризуть ся з-за кістки.